

Zasady weryfikacji merytorycznej wniosków oraz podejmowania decyzji o przyznaniu dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Modułu I i II pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2014 roku

§1

Główne dokumenty

1. „Zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułu I i II pilotażowego programu „Aktywny samorząd” (załącznik nr 1 do uchwały nr 14/2014 Zarządu PFRON z dnia 21 lutego 2014 r. w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”);
2. Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2014 roku.

§2

Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków (w tym kryteria oceny merytorycznej wraz ze sposobem stosowania oceny)

1. Wnioski są przyjmowane w następujących cyklach:
Moduł I
03.03.2014 r. - 30.09.2014 r.
Moduł II
wnioski dotyczące I półrocza/semestru 2014 r.
03.03.2014 r. - 30.03.2014 r.
wnioski dotyczące II półrocza/semestru 2014 r.
01.08.2014 r. - 30.09.2014 r.
2. Wnioskodawca może wnioskować o przywrócenie określonego terminu, z wyjątkiem terminu określonego w rozdziale X ust. 2 programu (data zakończenia przyjmowania wniosków). Ubiegając się o przywrócenie terminu, wnioskodawca zobowiązany jest opisać i udokumentować przyczyny uchybienia terminu.
3. Wzory wniosków wraz z kartą oceny merytorycznej stanowią załącznik nr 2 i 3 do uchwały.
4. Weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku dokonuje się na podstawie dokumentów dołączonych przez wnioskodawcę do wniosku, danych i informacji wynikających z wniosku, posiadanych przez Realizatora oraz PFRON zasobów oraz ustaleń dokonanych w trakcie weryfikacji wniosku.
5. Realizator w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informuje pisemnie wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni od daty dostarczenia pisma (w przypadku wezwania do uzupełnienia wniosku tylko o oświadczenie o wysokości przeciętnego dochodu, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych w przeliczeniu na jednego członka rodziny oraz dokumentów poświadczających dochód w rozumieniu

przepisów o świadczeniach rodzinnych za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku wyznacza się 14 - dniowy termin). Nieusunięcie ich w wyznaczonym terminie powoduje negatywne zweryfikowanie wniosku.

6. W przypadku wniosków o dofinansowanie kosztów nauki dotyczących drugiego półrocza w ramach Modułu II dopuszcza się dostarczenie przez Wnioskodawcę dokumentu, wystawionego przez właściwą jednostkę organizacyjną szkoły, potwierdzającego rozpoczęcie lub kontynuację nauki, stanowiącego załącznik nr 4 do wniosku – najpóźniej do dnia 30 października 2014 r.
7. W przypadku, gdy Beneficjent pomocy w ramach Modułu II posiada czasowe orzeczenie o niepełnosprawności, którego ważność kończy się w trakcie trwania półrocza objętego dofinansowaniem, zobowiązany jest przedłożyć kolejne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie później niż łącznie z dokumentami rozliczającymi przyznane dofinansowanie.
8. Treść dokumentów i informacji, stanowiących podstawę oceny formalnej i merytorycznej wniosków, wobec których powstały wątpliwości co do ich rzetelności lub prawidłowości, podlega weryfikacji zgodności ze stanem faktycznym.
9. Wynik weryfikacji zgodności ze stanem faktycznym dokumentów i informacji zawartych we wniosku opisywany jest w formie notatki służbowej pracownika dokonującego ustaleń, która po jej zatwierdzeniu przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śl. jest dołączana do wniosku.
10. Wszystkie wnioski podlegają weryfikacji pod kątem zgodności ze stanem faktycznym w zakresie poniższych danych:
 - Posiadanie wymagalnych zobowiązań wobec PFRON (warunek wykluczający uczestnictwo w Programie).
 - Korzystanie ze środków PFRON za pośrednictwem PFRON oddział dolnośląski w ciągu ostatnich 3 lat, jeśli tak to co było przedmiotem dofinansowania.
 - Bycie stroną umowy dofinansowania ze środków PFRON i rozwiązanej z przyczyn leżących po stronie wnioskodawcy.
 - W przypadku Modułu II dodatkowo weryfikowana jest informacja dotycząca uzyskania pomocy ze środków PFRON w ramach programów STUDENT - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych i/lub STUDENT II - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych oraz w ramach ilu semestrów pomoc została udzielona.
11. W celu weryfikacji, dane wnioskodawców i/lub podopiecznych przekazywane są do PFRON oddział dolnośląski. Informacje przekazane z PFRON oddział dolnośląski są niezbędne do dokonania oceny formalnej wniosku.
12. Wnioski ocenione pozytywnie pod względem formalnym w ramach Modułu I Programu przekazywane są do oceny merytorycznej, która jest przeprowadzana w ciągu 14 dni roboczych od dnia zakończenia oceny formalnej. W przypadku wniosków, które podlegają procedurze odwołania od wyników oceny formalnej - termin zakończenia oceny merytorycznej biegnie od dnia podjęcia przez Realizatora ostatecznej decyzji w sprawie złożonych odwołań.
13. Ocenę merytoryczną wniosku przeprowadza się przy użyciu Karty Oceny Merytorycznej dla poniższego limitu środków finansowych:
 - Moduł I – 59 721,51 zł., z czego na realizację wydatków:
 - bieżących w ramach: Obszaru A - zadanie 2, Obszaru B - zadanie 2 i Obszaru D – 6 000,00 zł.

- inwestycyjnych w ramach: Obszaru A - zadanie 1, Obszaru B - zadanie 1 i Obszaru C - kwota 53 721,51 zł.
14. Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celu programu i które zmieszczą się w limitach środków finansowych przekazanych przez PFRON na realizację programu.
 15. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania w trakcie oceny merytorycznej wniosku wynosi 200.
 16. Minimalna liczba punktów, uprawniająca do uzyskania dofinansowania wynosi 60.
 17. Ocenione merytorycznie wnioski szeregowane są na liście rankingowej, według kolejności wynikającej z uzyskanej oceny.
 18. W sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany Realizatorowi programu przez PFRON nie umożliwia udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:
 - a) stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta pomocy w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a w dalszej kolejności, gdy reguła postępowania wyrażona w lit. a nie prowadzi do wyboru wniosku do dofinansowania:
 - b) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielonego przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczonego za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku – w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.
 19. Wnioski w ramach Modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej.
 20. Łączna kwota środków finansowych przyznanych przez PFRON przeznaczonych na realizację wniosków w ramach Modułu II w 2014 r. wynosi 36 932,64 zł.
 21. Kwota dofinansowania przyjmowana jest w pełnych złotych, zaokrąglonych na zasadach ogólnych.

§3

Podejmowanie i realizacja decyzji o przyznaniu dofinansowania

1. Wnioski w ramach Modułu I są rozpatrywane „na bieżąco”.
2. Warunkiem przyznania dofinansowania oraz zawarcia umowy w ramach Modułu I jest:
 - a) pozytywna weryfikacja formalna,
 - b) uzyskanie w trakcie oceny merytorycznej minimalnej liczby punktów,
 - c) dysponowanie przez Realizatora odpowiednią ilością środków PFRON,
3. Decyzja o przyznaniu dofinansowania Wnioskodawcom, których wnioski w trakcie oceny merytorycznej nie uzyskały minimalnej liczby punktów zostanie podjęta po dniu 30 września 2014 roku, po ustaleniu przez PFRON docelowej wysokości limitu środków finansowych dla samorządów powiatowych na realizację Programu.
4. Po zakończeniu roku budżetowego wnioski rozpatrzone negatywnie z uwagi na brak środków finansowych, podlegają archiwizacji.
5. Wnioski w ramach Modułu II są rozpatrywane w 2 cyklach:
 - po 30 marca 2014 r. (wnioski dotyczące 1 semestru/półroczna roku szkolnego/akademickiego)

- po 30 września 2014 r. (wnioski dotyczące 2 semestru/półrocza roku szkolnego/akademickiego)

6. Maksymalna kwota dofinansowania w ramach modułu I wynosi, w przypadku:

1) Obszaru A:

a) w Zadaniu nr 1 – 5.000 zł,

b) w Zadaniu nr 2 – 2.100 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów – 1.500 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – 600 zł,

2) Obszaru B:

a) w Zadaniu nr 1:

- dla osoby niewidomej – 30.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 20.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 10.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł,

b) w Zadaniu nr 2:

- dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł,
 - dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł,
- z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia,

3) Obszaru C:

a) w Zadaniu nr 1 – 7.000 zł, z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania maksymalnie do 20.000 zł w indywidualnych przypadkach, wyłącznie w przypadku, gdy:

- zwiększenie tej kwoty umożliwi zakup wózka dopasowanego do indywidualnych potrzeb zdrowotnych osoby niepełnosprawnej, będącej adresatem programu, oraz
- celowość zwiększenia kwoty dofinansowania zostanie potwierdzona przez eksperta powołanego przez realizatora programu.

b) w Zadaniu nr 2 – 2.000 zł,

c) w Zadaniu nr 3 dla protezy na III poziomie jakości, po amputacji:

- w zakresie ręki – 9.000 zł,
- przedramienia – 20.000 zł,
- ramienia i wyluszczeniu w stawie barkowym – 26.000 zł,
- na poziomie podudzia – 14.000 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 20.000 zł,
- uda i wyluszczeniu w stawie biodrowym – 25.000 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON,

d) w Zadaniu nr 4 – do 30% kwot, o których mowa w lit. c,

e) w Zadaniu nr 3 i nr 4 dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na

- spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 300 zł,
- 4) Obszaru D – 200 zł miesięcznie, jednak nie więcej niż 2.400 zł w ciągu roku – tytułem kosztów opieki nad każdą osobą zależną.
7. W ramach Modułu II maksymalna kwota dofinansowania poniesionych kosztów nauki dotyczących pierwszego i drugiego semestru/półrocza wynosi:
- 1) dla opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów
 - 2) dla dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – 4.000 zł,
 - 3) dla dodatku na pokrycie kosztów kształcenia:
 - a) w przypadku osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 1.200 zł,
 - b) w przypadku osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1.000 zł.
8. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia może być zwiększony o 200 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania.
9. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia nie może być wyższy od kwoty wnioskowanej, wskazanej we wniosku.
10. Refundacja może dotyczyć kosztów nauki poniesionych w okresie do 6-ciu miesięcy przed złożeniem wniosku, poniesionych nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r.
11. Podstawową jednostką rozliczeniową w przypadku przyznanego dofinansowania do opłaty za naukę (czesne) jest aktualny okres nauki objęty dofinansowaniem ze środków PFRON (semestr/półrocze roku szkolnego/akademickiego).

§4

Rozliczanie przyznanych osobom niepełnosprawnym środków PFRON

1. Przekazanie przyznanych środków finansowych następuje:
 - 1) na rachunek sprzedawcy przedmiotu zakupu / usługodawcy, na podstawie przedstawionej i podpisanej przez wnioskodawcę faktury VAT, (lub innych dowodów księgowych, gdy wystawienie faktury VAT nie jest możliwe)
lub
 - 2) na wskazany rachunek bankowy wnioskodawcy - do rozliczenia na warunkach określonych w umowie dofinansowania, co dotyczy wyłącznie:
 - a) w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 2, Obszar B - Zadanie nr 2, Obszar C - Zadanie nr 2 i nr 4, Obszar D,
 - b) Modułu II (w przypadku studenta możliwe jest wskazanie rachunku bankowego, co do którego jest on współwłaścicielem lub pełnomocnikiem).
2. W przypadku umów dotyczących Modułu II, przyznane środki finansowe są przekazywane zaliczkowo na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy natomiast rozliczenie dofinansowania następuje po przedłożeniu przez wnioskodawcę Realizatorowi Programu oryginałów wystawionych na nazwisko wnioskodawcy dokumentów, potwierdzających wysokość poniesionych opłat za naukę (czesne) (podpisanych przez wnioskodawcę faktur VAT, lub innych dowodów księgowych, a

także potwierdzenia poniesienia kosztów w formie zaświadczenia wydanego np. przez uczelnię, szkołę, gdy wystawienie faktury VAT nie jest możliwe) oraz oświadczenia, stanowiącego załącznik nr 2 do umowy.

3. W przypadku umów dotyczących dofinansowania i refundacji w ramach Modułu I Obszar D przekazanie środków finansowych następuje zaliczkowo na rachunek bankowy wnioskodawcy, natomiast rozliczenie dofinansowania następuje po przedłożeniu przez wnioskodawcę Realizatorowi Programu w terminie określonym w umowie faktur VAT, (lub innych dowodów księgowych, gdy wystawienie faktury VAT nie jest możliwe, w tym zaświadczeń wydanych przez placówkę, do której uczęszcza dziecko potwierdzających wysokość poniesionych kosztów).
4. Koszty dojazdu wnioskodawcy do eksperta PFRON w Obszarze C 3 i C 4 są rozliczane metodą rozliczania kosztów określoną w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 31 grudnia 2004 roku w sprawie zwrotu kosztów przejazdu osób wezwanych do osobistego stawiennictwa przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2005 Nr 6, poz. 47, z 2009 Nr 26 poz. 161)

§5

Definicje:

- 1) **aktywność zawodowa** – należy przez to rozumieć:
 - a) zatrudnienie, lub
 - b) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
 - c) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu;
- 2) **dodatek na pokrycie kosztów kształcenia** - należy przez to rozumieć nie wymagającą rozliczania kwotę przeznaczoną na wydatki związane z pobieraniem nauki, przykładowo na wydatki dotyczące:
 - a) zakwaterowania – w przypadku nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
 - b) dojazdów,
 - c) dostępu do Internetu,
 - d) uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej,
 - e) zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę,
 - f) wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych,
 - g) wkładu własnego, wymaganego zasadami programów Unii Europejskiej;
- 3) **dysfunkcja uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym** – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie przy pomocy ręcznego wózka inwalidzkiego; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie co najmniej jednej kończyny dolnej i górnej; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarskim; oceniając zasadność dofinansowania zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym należy brać pod uwagę, czy:

- korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (czy nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
 - korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
 - istnieją przeciwwskazania do korzystania z wózka o napędzie elektrycznym (np. utraty przytomności, epilepsja),
 - zakres i rodzaj ograniczeń stanowi poważne utrudnienie w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej;
- 4) **dysfunkcja narządu ruchu (w przypadku Obszaru A)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (a w przypadku osób niepełnosprawnych do 16 roku życia – orzeczenia o niepełnosprawności); w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;
- 5) **dysfunkcja obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B)** – należy przez to rozumieć potwierdzony zaświadczeniem lekarskim, m.in.: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);
- 6) **dysfunkcja narządu wzroku (w przypadku Obszaru B)** - należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:
- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i/lub ma zwężenie pola widzenia poniżej 20 stopni;
 - b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia, gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 i/lub ma zwężenie pola widzenia poniżej 30 stopni;
- 7) **ekspert PFRON (w przypadku Obszaru C Zadanie nr 3 i nr 4)** – należy przez to rozumieć specjalistę wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych specjalistów, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; wyboru ekspertów PFRON dokonuje PFRON; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub

pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom PFRON przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,
 - b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
- oraz o ile dotyczy:
- c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;
- 8) **gospodarstwo domowe wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:
- a) **wspólne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny, lub
 - b) **samodzielne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca mieszka i utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu;
- 9) **kolegium** – należy przez to rozumieć kolegium pracowników służb społecznych, kolegium nauczycielskie lub nauczycielskie kolegium języków obcych utworzone zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- 10) **koszty kursu i egzaminów** – należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;
- 11) **koszty utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (obszar C Zadanie nr 4)** – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej protezy/kończyny górnej i/lub dolnej, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
- 12) **miejsce zamieszkania** – należy przez to rozumieć, zgodnie z normą kodeksu cywilnego (art. 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania;
- 13) **nauka w szkole wyższej** – należy przez to rozumieć naukę w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);
- 14) **obszar wiejski** – należy przez to rozumieć obszar wiejski w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.);

- 15) **oprzyrządowanie samochodu** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwi użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego;
- 16) **osoba głuchoniewidoma** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;
- 17) **osoba niewidoma** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, której ostrość wzroku oka lepszego po korekcji szklami nie przekracza 0,05 według skali Snellena lub osobę z ograniczonym polem widzenia poniżej 20 stopni, niezależnie od zachowanej ostrości wzroku;
- 18) **osoba zależna (w przypadku Obszaru D)** – należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego);
- 19) **posiadacz samochodu** (w rozumieniu programu) – należy przez to rozumieć jego właściciela lub współwłaściciela; w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca;
- 20) **poziom jakości protez kończyny górnej** – należy przez to rozumieć:
 - a) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,
 - b) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,
 - c) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
 - d) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;
- 21) **poziom jakości protez kończyny dolnej** – należy przez to rozumieć:
 - a) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
 - b) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,

- c) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową;
- d) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najłżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;
- 22) **półrocze/semestr** – należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki w szkole, obejmujący zajęcia dydaktyczne, sesję egzaminacyjną oraz obowiązkowe praktyki;
- 23) **proteza kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** – należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;
- 24) **przerwa w nauce (w przypadku modułu II)** – należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;
- 25) **sprzęt elektroniczny lub jego elementy lub oprogramowanie** – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia lub ich elementy i dedykowane dla nich oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności, z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich;
- 26) **szkoła policealna** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- 27) **szkoła wyższa** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę wyższą utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) lub uczelnię zagraniczną, a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;
- 28) **urządzenia brajlowskie** – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;
- 29) **wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym** – należy przez to rozumieć także wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym typu skuter; udzielenie dofinansowania na zakup wózka elektrycznego typu skuter wymaga każdorazowo indywidualnego rozpatrzenia, czy zakres dysfunkcji osoby niepełnosprawnej (w szczególności kończyn górnych) nie wyklucza użytkowania takiego typu wózka;
- 30) **wymagalne zobowiązania** – należy przez to rozumieć:
- a) w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały przedawnione ani umorzone,
- b) w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie przepisów k.p.a – zobowiązania:

- wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna - w przypadku decyzji, w których nie wskazano terminu płatności,
- wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji - w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
- wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności,

31) **zatrudnienie** – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.),
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.),
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy,
- f) staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.);

33) **zdarzenia losowe** – należy przez to rozumieć potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia, nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę/ podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.